

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET TALVIROVA I GÄLLIVARE KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att bevara den värdefulla naturmiljön i området. Syftet är även att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn: Talvirova
Kommun: Gällivare
Lägesbeskrivning: 25 km SO om Hakkas, Blå kartan 27 L
Area: 66 ha
Fastigheter och ägare: Talvirova 1:4, Staten genom Naturvårdsfonden

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd och buskar för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika, dumpa eller muddra.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Anlägga ledningar i vatten eller på botten.
7. Bedriva verksamhet som innebär vattenreglering, dämning eller avledande av vatten
8. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.
11. Framföra motordrivna fordon

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
13. Uppföra älgstorn

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar eller andra anläggningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får lättare älgdragare användas.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
6. I de fall Totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
2. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 66 ha
Naturtyper: Skogsmark 53 ha, varav produktiv skog 50 ha
Myr 13 ha

Talvirova ligger 5 km sydväst om byn Skröven eller ca 25 km sydost om Hakkas i södra delen av Gällivare kommun. Området ligger nedan gränsen för fjällnära skog inom naturgeografisk region 30B, norrlands vågiga bergkulleterräng med mellanboreala skogsområden. Berggrunden i Talvirova utgörs av Linagranit medan marken består av täta lerjordar vilket resulterar i att öppna vattenytor förekommer i skogen. Längst i söder är marken delvis underminerad och storblockig.

Området utgörs av en bäcknära barrblandskog med intilliggande sumpskogsområde och myrmark. Bäckens Kautujärvenoja som rinner genom området är öringförande. Bäckens översilar omkringliggande marker och ökar därmed produktiviteten i området. Närmast bäcken utgörs skogen av en mycket högproduktiv, asprik granskog.

Fältskiktet är av högörtstyp och domineras av strutbräken. Här finns mycket grova aspar med en diameter på 70 cm tillsammans med grova träd av gran och vårtbjörk. I vissa delar är asp dominerande och i södra delen av området förekommer en del trädformig rönn.

Stora delar av det föreslagna reservatet har klassats som nyckelbiotop av Skogsvårdsstyrelsen. Tillgången på död ved är sparsam och området bär spår av att ha plockhuggits i olika omgångar, antagligen har främst vedtäkt förekommit. Lågkontinuiteten är därför till stor del bruten, medan trädkontinuiteten är god.

Bäckens Kautujärvenoja är en del av Kalix-Torneå älvsystem och därmed av EU's nätverk av särskilt värdefulla naturområden, NATURA 2000 (SE 0820430).

Ärendets beredning

De höga naturvärdena i Talvirova uppmärksammades i och med länsstyrelsens inventeringar av området efter tips från en av markägarna. Inventering har skett under 2000 och 2001. Ansökan om medel för att skydda området som naturreservat överlämnades till naturvårdsverket i slutet av år 2001. Ansökan godkändes och en värdering av området genomfördes. Efter förhandling köpte staten år 2002 och 2004 in det område som berörs av reservatet.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket som tillstyrker förslaget. Samråd har även skett med Gällivare kommun som dock motsätter sig reservatsbildningen. Motiveringen till avslaget är bl a att de anser att den sakliga motiveringen till behovet av att skydda området är ofullständig. De efterfrågar en analys av behovet att avsätta fler reservat i länet, ställt mot de omfattande reservatsområden som redan

2005-03-07

511-15006-02
2790

finns. Länsstyrelsen konstaterar att andelen skyddad skogsmark varierar mycket mellan olika delar av Norrbotten. Stora områden har skyddats i fjällnära lägen medan andelen skyddad skogsmark nedanför fjällen är markant lägre. Behovet av skydd av ursprungliga skogsmiljöer har analyserats bl a i samband med Miljömålsberedningens huvudbetänkande (SOU 1997:97). Enligt utredningen, som legat till grund för det nationella miljömålet för skydd av skogsmark, skulle på kort sikt 5,8 % av den produktiva skogen nedanför gränsen för fjällnära skog i regionen behöva skyddas. Nedanför gränsen för fjällnära skog är idag endast ca 1 % av den produktiva skogsmarken i Norrbotten skyddad i reservat. Med utgångspunkt från det nationella miljömålet anser länsstyrelsen därför att skydd av ytterligare naturskogsområden i dessa delar av länet är väl motiverat.

Ärendet har även remitterats till Skogsvårdsstyrelsen, Sveriges Geologiska undersökning, Försvarsmakten samt Gällivare sameby. Av dessa har yttranden inkommit från SVS, SGU och Försvarsmakten som alla tillstyrker reservatsbildningen. Sveriges Geologiska undersökning har i sitt yttrande bifogat en skrivelse från Bergsstaten som påpekar att ett ökat antal reservat i Norrbotten kan leda till ett minskat intresse för prospektering i länet. Bergsstaten tillstyrker dock reservatsförslaget.

Ekonomistyrningsverket har enligt 27 § 3 verksförordningen givits tillfälle att yttra sig, men avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Området utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till fuktiga naturskogsmiljöer, bland annat flera rödlistade arter. Bäckmiljöer av den här typen är väldigt ovanliga i Gällivare kommun. Skogen utgör ett värdefullt kärnområde för hotade arter i ett landskap som tydligt präglats av det moderna skogsbruket. Områdets gynnsamma lokalklimat ger goda förutsättningar för det ska kunna fortsätta fungera som kärnområde för hotade arter i framtiden, även om intilliggande marker brukas. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl a omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Länsstyrelsens styrelse fattade den 25 april 2003 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Naturreservatet Talvirova ingår bland de planerade reservat som redovisas i inriktningsbeslutet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson. Föredragande var naturvårdshandläggare Robert Sandberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har även naturvårdsdirektör Anna von Sydow samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Per-Ola Eriksson

Robert Sandberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Gällivare kommun, 982 81 Gällivare
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå
Gällivare sameby C/o Sven-Erik Persson, Purnu 62, 980 41 Hakkas